PHR
Physicians for
Human Rights

ကရင်ပြည်နယ်အပေါ် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များအဖွဲ့အစည်း၏ အစီရင်ခံစာ

လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များအဖွဲ့အစည်းအကြောင်း

လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များအဖွဲ့အစည်းသည် သမာဓိကျသော ဆေးဝါး နှင့် သိပ္ပံပညာတို့ကို အသုံးပြုကာ လူတစ်ဦးချင်းစီ နှင့် ပြည်သူလူထုအပေါ်ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်သောလုပ်ရပ်များ နှင့် ပြင်းထန်သော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများကို တားဆီးရန် ကြိုးပမ်းစွမ်းဆောင် နေသည့် ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် စုံစမ်းရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုပညာရပ်တို့ကို အသုံးပြုကာ -

- •လူတစ်ဦးအပေါ် သို့ ပြင်းထန်ပြီး ပမာဏသေးငယ်သော ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုလုပ်ရပ်များ မကြီးထွားလာစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး
- •နိုင်ငံတာမှ အာမခံထားသည့် လူတစ်ဦးချင်စီ နှင့် အရပ်သားပြည်သူများ၏ အခွင့်အရေးများအား ကာကွယ်ရေး နှင့်
- • လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်သူများအား တရားစွဲဆိုရေး စသည့် အချက်တို့အား ထောက်ခံအားပေးပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့အား စိတ်အားထက်သန်ပြီး ကျွမ်းကျင်သော ပညာရှင်များ နှင့် အလေးထားပူပန်ပေးကြသည့် နိုင်ငံသားပြည်သူတို့က ကူညီထောက်ပံ့နေခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၈၆ ခုနှစ်မှစတင်ကာ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များအဖွဲ့အစည်းသည် အာဖဂန်နစ်စတန်၊ မြန်မာ၊ ကွန်ဂို၊ ရဝမ်ဒါ၊ စူဒန်၊ အမေရိကန်၊ ယခင် ယူဂိုစလားဗီးယား နှင့် ဇင်ဘာဘွေ စသည့် နိုင်ငံများအပါအဝင် ကမ္ဘာအဝှမ်း နိုင်ငံပေါင်း ၄၀ ကျော်တွင် စုံစမ်းလေ့လာမှုများကို လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။

လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုဆိုင်ရာ အကျဉ်းချုပ်

လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်အတွင်းတွင် မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပခြင်း၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများအား လွှတ်ပေးခြင်း နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးခြင်း စသည်ဖြင့် နိုင်ငံတော်အား ဒီမိုကရေးစီစနစ် သို့ပြောင်းလဲနိုင်ရန် အပြောင်းအလဲများစွာကို လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းကဲ့သို့ ပမာဏခြေလှမ်းများအဖြစ် လုပ်ဆောင်ခြင်းတို့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများသည် မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်းရှိ ကရင်ပြည်နယ် သို့ နိုင်ငံ၏ နယ်စပ်ဒေသရှိ အခြားတိုင်းရင်းသားလူနည်းစုတို့အပေါ်တွင်မူ အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိသေးချေ။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလများတွင် ကရင်ပြည်နယ်ရှိ မြို့နယ် ၈ ခု နှင့် ကရင်လူမျိုးအများစု မှီတင်းနေထိုင်ကြသော တနင်္သာရီတိုင်းရှိ မြို့နယ် ၂ ခုအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော မတရားနိုပ်စက်ခြင်းလုပ်ရပ်တို့အား PHR မှ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွင်း PHR ၏ သုတေသနပြုလုပ်ချက်များအရ ရန်ကုန်မြို့နေပြည်သူများ လွတ်လပ်ခွင့် အသစ်များကို ရရှိခံစားနေရချိန်တွင် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ စစ်တမ်းကောက်ချက်များအရ မိသားစု သုံးပုံတစ်ပုံခန့်သည် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများကို ခံစားနေရကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ အထူးသဖြင့် ဗမာစစ်တပ် ထိန်းချုပ်လျက်ရှိသော နေရာများအတွင်းရှိ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများသည် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ နှင့် ဗမာစစ်တပ်တို့ နှစ်ဖက်အကြား အခြေအနေတင်းမာ လျက်ရှိသော နေရာများထက် ၈ ဆနီးပါး ပိုများကြောင်း သိရသည်။ ထိုသတင်း အချက်အလက်များအရ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုများသည် အချို့သော တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ ခံစားနေရသည့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများအား အဆုံးသတ်ပေးနိုင်ခြင်း မရှိသည့်အတွက် ဗမာအစိုးရအနေဖြင့် ၎င်းတိုင်းရင်းသားတို့၏ အခွင့်အရေးများကို တာဝန်ယူအာမခံပေး ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများသည် စစ်ဖြစ်နေသည့် ကာလအတွင်းတွင်သာမက ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိနေသည့် အချိန်ကာလများအတွင်းတွင်လည်း ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။ ဗမာစစ်တပ်အနေဖြင့် ကရင်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များအား နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ကျေးရွာများအား လက်နက်ကြီးများဖြင့် ပစ်ခတ်ခြင်းများ၊ တရားရေးထက်လွန်ကဲသော သတ်ဖြတ်ခြင်းများ၊ အတင်းအဓမ္မနေရပ်ပြောင်းရွှေ့ခိုင်းခြင်းများ နှင့် အရပ်သားပြည်သူတို့အား အနီးကပ် သဲကြီးမဲကြီး ပစ်ခတ်ခြင်းများ စသည့် လက်နက်ကိုင်များအား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရေး မူဝါဒများကိုလည်း အသုံးပြုခဲ့သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇွန်လမှစ၍ ဗမာစစ်တပ်မှ ကချင်ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးတပ် KIA အား အသည်းအသန် တိုက်ခိုက်လျက်ရှိသောနေရာများဖြစ်သည့် ကချင်ပြည်နယ် နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းဒေသတို့တွင်လည်း အလားသဏ္ဍာန်တူညီသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။

ယနေ့တွင်မူ ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင် အခြေအနေပြောင်းလဲသွားပြီ ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၁ နှင့် ၂၀၁၂ အတွင်းတွင် ဗမာအစိုးရဖက်မှ အပစ်အခတ်များ ရှိခဲ့သော်လည်း ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင် အဓိက ထိုးစစ်ဆင်ရေးများ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း မရှိတော့ချေ။ သို့သော်လည်း ကရင်ပြည်နယ်အနှံ့အပြားနှင့် နယ်စွန်နယ်ဖျားရှိ စစ်အခြေစိုက်စခန်း ၂၀၀ ကျော်တို့တွင် ခန့်မှန်းခြေ ခြေလျင်တပ်ရင်း ၃၈ ခုနှစ်ဖြင့် စစ်တပ်အနိုင်အမာ ချထားမြဲဖြစ်သည်။ ဗမာစစ်တပ်မှ ထိန်းချုပ်လျက်ရှိပြီး စစ်ဆင်ရေး ပြုလုပ်လျက်ရှိသော နေရာများတွင် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိသော်လည်း အရပ်သားပြည်သူများသည် ဗမာစစ်တပ်မှ ၄င်းတို့အား အတင်းအကြပ် ရိက္ခာထောက်ပံ့ခိုင်းခြင်း၊ လုပ်အားပေးခိုင်းစေခြင်း နှင့် သွားလာရေးတို့အား ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်ခြင်း စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးခံစားလျက်နေကြရသည်။

စီးပွားရေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုစီမံကိန်းများဖြစ်သည့် ရေအားလျှပ်စစ်ပေးရေကာတာများ၊ သတ္တုတွင်းများ၊ ပိုက်လိုင်းများ နှင့် စက်မှုဇုံနေရာများတွင်လည်း လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများနှင့် ဆက်စပ်နေသည်။ သဘာဝတွင်းထွက်သယံဇာတများနှင့် ပေါကြွယ်ဝသော နိုင်ငံ၏ အစွန်အဖျားပိုင်း တောင်တန်းဒေသများတွင် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ နေထိုင်ကျက်စားလေ့ရှိကြသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်အတွင်း တိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများသည် ယင်းဒေသများတွင် စတင်တိုးတက်လာခဲ့သည်။ ၄င်းတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများအား ဗမာ နှင့် နိုင်ငံခြား ကုမ္ပဏီများသည် လုံခြုံရေးထောက်ပံ့ပေးသည့် စစ်တပ်တို့က ဖက်စပ်အကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများက ဗမာစစ်တပ်အား အတင်းအဓမ္မနေရပ်ပြောင်းရွှေ့ခိုင်းခြင်းများ၊ အတင်းအကြပ် လုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုများ နှင့် ၄င်းစီမံကိန်း အနီးတစ်ဝိုက်ရှိ အရပ်သားပြည်သူလူထုအား ခြိမ်းခြောက်မှုများပြုလုပ်ခြင်း စသည့် အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ကျူးလွန်မှုများဖြင့် တရားစွဲဆိုထားသည်။ PHR အနေဖြင့်လည်း ယင်းကဲ့သို့ စီမံကိန်းများဖြစ်သည့် ဒေဝီ ပင်လယ်ရေနက်ပိုင်း ဆိပ်ကမ်း နှင့် အထူး စီးပွားရေးဇုံတစ်ဝိုက်တွင် လေ့လာဆန်းစစ်မှုပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၄င်းစီမံကိန်း အနီးတစ်ဝိုက်ရှိ အရပ်သားပြည်သူများမှ အစီရင်ခံတင်ပြချက်အများအရ အတင်းအကြပ်လုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုများ၊ ၄င်းတို့ပိုင် မြေနေရာများသို့ သွားလာရန် ပိတ်ပင်ခံရခြင်းများ နှင့် သွားလာရေးတို့အား ကန့်သတ်ခံရခြင်း စသည်တို့သည် အခြား ကျွန်ုပ်တို့ လေ့လာဆန်းစစ်သည့် နေရာများထက် ၂ ဆ မှ ၈ ဆ အထိ ပမာဏပိုမိုမြင့်မားနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဗမာအစိုးရသည် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုများအရ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုတို့နေထိုင်ရာ ဒေသများတွင် စီးပွားရေးအရ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများကို အရှိန်အဟုန်မြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ၄င်းစီမံကိန်းများသည် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးနိုင်သည့် အလားအလာ နှင့် နိုင်ငံအတွင်း အခြေခံ အဆောက်အအုံများကို တည်ဆောက်ဖန်တီးပေးနိုင်သော်လည်း ဗမာအစိုးရအနေဖြင့် အရပ်သား ပြည်သူလူထု၏ အခွင့်အရေးများအား မထိခိုက်စေရန် ကာကွယ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပေးသွားသင့်သည်။

ကရင်ပြည်သူများအနေဖြင့် စစ်တပ်၏ စနစ်တကျ ဖိနှိပ်ညှင်းပန်းခြင်းတို့ကို ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ အလူးအလိမ့် ခံစားခဲ့ရသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံအစိုးရ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံချက်ဌာန နှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့်နေသည့် ဒေသတွင်းရှိအဖွဲ့များက လွန်ခဲ့သော နှစ်များတွင် ကြီးလေးသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်ကျူးလွန်မှုများဖြစ်သည့် အတင်းအဓမ္မလုပ်အားပေး ခိုင်းစေခြင်းများ၊ အတင်းအကြပ်နေရပ်မှ ဖယ်ရှားခိုင်းခြင်းများ၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှု လုပ်ရပ်များ၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းများ၊ ထင်ရာမြင်ရာ ဖမ်းဆီးခြင်းများ၊ နှိပ်စက်ခြင်းများ နှင့် အခြား ပြစ်မှုကျူးလွန်မှု ပမာဏ မြင့်မားကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဤအစီရင်ခံချက်တွင် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများ နှင့် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခံရမှု သမိုင်းကြောင်း တစ်ခုလုံးအား ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ ဤအစီရင်ခံချက်တွင်ပါဝင်သော သတင်းအချက်အလက် များသည် မကြာသေးမီအချိန်က ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင် အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခုအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သောအကြောင်းအရာများကို လျှပ်တစ်ပြက် ရည်ညွှန်းဖော်ပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဖော်ပြပါ အစီရင်ခံချက်အရ အောက်ပါ အခြေခံကျသည့် သုံးသပ်ချက်အချို့ ထုတ်နိုင်သည် -

- အချက်အချာကျသော အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံရေးအရပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို စတင် လုပ်ဆောင်နေသော်လည်း ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင်မူ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများသည် စိုးရိမ်ဖွယ်ရာ ပြဿနာများအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေသည်။
- လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများဖြစ်ပွားပျံ့နှံ့လျက်ရှိသော နေရာများတွင် တိုက်ပွဲများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိသော်လည်း၊ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုများသည် အရပ်သားပြည်သူတို့၏ အခွင့်အရေးများ အချိုးဖောက်ခံရခြင်းအား သေချာပေါက် အဆုံးသတ်ပေးနိုင်ခြင်း မရှိပေ။
- စီးပွားရေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုနှင့်ဆက်နွယ်နေသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများသည် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ မြင့်မားလာရခြင်းအကြောင့်နှင့် ဆက်စပ်နေခြင်းကြောင့် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပေါလစီမူဝါဒ နှင့် စည်းမျဉ်းတို့အား လူတစ်ဦးချင်းစီသာမက လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းတို့အား ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိစေရန် သေချာစွာ ဂရုတစိုက် ရေးဆွဲသင့်သည်။
- လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုပြစ်မှု ကျူးလွန်သူများအား ထိရောက်စွာအရေးယူခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ နိုင်ငံရေးအရ အပြည့်အဝ ပါဝင်နိုင်ခြင်း နှင့် ကျန်းမာရေး အစရှိသည့် အခြေခံဝန်ဆောင်မှုများရရှိခြင်း စသည့်တို့သည် ငြိမ်းချမ်းသာယာသော ဒီမိုကရေစီစနစ်သို့ အောင်မြင်စွာကူးပြောင်းရန် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည့် အခြေခံအချက်များ ဖြစ်သည်။

အချက်အချာကျသော အစိုးရမှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ဆောင်ရွက်နေသော်လည်း ဆက်လက် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှု အစီရင်ခံချက်များအရ အထူးသဖြင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင် အချိန်မီ သုသေတနပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာမှ မြန်မာအစိုးရ လုပ်ဆောင်နေသည့် အပြောင်းအလဲများအပေါ် ချီးကျူးနေသည့်အသံများသည် ကရင်ပြည်နယ်ရှိ အရပ်သားပြည်သူများ၏ ရင်ဖွင့်သံများအား များသောအားဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားလျက်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း တိုက်ပွဲများဆက်လက်ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိတော့သည့် နေရာများမှ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှု သတင်းအချက်အလက်များ နှင့် အရေးပေါ်လိုအပ်လျက်ရှိသော လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီအထောက်အပံ့များသည် နိုင်ငံတကာမှ ဇာတ်ကောင်များအား မူဂါဒဆိုင်ရာများ ပြောင်းလဲစေရန် သတင်းပေးသည့် အချက်အလက်များ ဖြစ်သင့်သည်။ အရေးယူပိတ်ဆို့မှုများသည် ရေရှည်တွင် မြန်မာနိုင်ငံတိုးတက်လာရေးအတွက် နိုင်ငံတကာမှ အဓိကကျသောဖိအားပေးသည့် အရာများဖြစ်ပြီး အရေးယူပိတ်ဆို့မှုများအား လျော့ပေါ့ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ချက်များ သို့ ပြန်လည် အရေးယူပိတ်ဆို့မှုများပြုလုပ်ခြင်း သို့ မြန်မာနိုင်ငံ အရေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်သော အထွေထွေမူဂါဒ ပေါ်လစီများအား ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်း စသည်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ နှင့် လူသားချင်းစာနာမှုထောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေတို့အား ပုံရိပ်ထင်လာစေနိုင်သည်။

နည်းလမ်းများ

ဂျွန်ဟုပ်ကင်း Johns Hopkins တက္ကသိုလ်ရှိ အသင်းအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာဂေဖန်သုံးသပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့၊ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာဆရာဝန်များအဖွဲ့အစည်း၏ လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာဂေဖန် သုံးသပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့ နှင့် အကြံပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော ကရင်လူမှုအဖွဲ့အစည်းမှ ဤလေ့လာမှုအား ထောက်ခံအတည်ပြုထားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ သုသေတနပြုအသင်းသည် လုပ်ဖော်ဆောင်ဖက် အဖွဲ့အစည်း ၅ ခုမှ စစ်တမ်းကောက်ယူသူ ၂၂ ယောက်အား အထူးသင်တန်းပေးပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇန်နဂါရီလတွင် ကရင်ပြည်နယ်ဒေသအတွင်း ကျေးရွာစု ၉၀ စုရှိ အိမ်ထောင်မိသားစုများအား အဆင့်အမျိုးမျိုးဖြင့် လေ့လာ စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည်။ လေ့လာစစ်တမ်းကောက်ယူသည့် ဖောင်စာရွက်များသည့် စံညွှန်းသတ်မှတ်ထားသော မေးခွန်း ၉၃ ခုဖြင့်ပါဂင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး ဒေသသုံး ဘာသာစကား နှစ်မျိုးဖြင့်လည်း ဘာသာပြန်ဆိုထားသည်။ ၄င်းလေ့လာစစ်တမ်းကောက်ယူသည့် မေးခွန်းများတွင် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများအကြောင်း၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အခြေအနေများအား ညွှန်ပြသည့်အကြောင်းအရာများ၊ စားနပ်ရိက္ခာပိုင်းဆိုင်ရာ လုံခြုံမှုအကြောင်းများ နှင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇန်နဂါရီလမှ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇန်နဂါရီလအတွင်း ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာစောင့်ရှောက်မှု ရရှိခြင်းအကြောင်းအရာများအား ခြုံငုံပါဂင်သည်။

PHR စစ်တမ်းကောက်ယူသူများသည် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ကျေးရွာပေါင်း ၉၀ ခုအား ချဉ်းကပ်သွားယောက်ခဲ့သော်လည်း ဗမာစစ်တပ် နှင့် နယ်ခြားစောင့်တပ်များရှိသည့်အတွက် လုံခြုံရေးအရ ကျေးရွာ ၁၀ ခုသို့ သွားရောက်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် စစ်တမ်းကောက်ယူသူများသည် နီးစပ်ရာကျေးရွာ ၈ ခုသို့သာ အစားထိုးသွားရောက်၍ လေ့လာစစ်တမ်းကောက်ယူ ခဲ့သည်။ ၄င်းတို့သည် ကျေးရွာ ၂ ရွာသို့သာ သွားရောက်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ အိမ်ထောင်ဦးစီး ၆၈၆ ယောက်အား စစ်တမ်းကောက်ယူရန် ချဉ်းကပ်ခဲ့ရာတွင် ၆၆၅ ယောက်သည် ဤလေ့လာစစ်တမ်းကောက်ယူရာ၌ ပါဂင်ရန် သဘောတူညီခဲ့သည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ

၄င်း ၆၆၅ ဦးအား လေ့လာစစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့ရာ ၃၀% ခန့်သည် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရကြောင်း တင်ပြခဲ့ကြသည်။ အတင်းအဓမ္မ လုပ်အားပေး အခိုင်းစေခံရမှုများသည် အဖြစ်အများဆုံး လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများဖြစ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။ အိမ်ထောင်စု ၂၅% ခန့်သည် လွန်ခဲ့သော နှစ်များအတွင်း စစ်တပ်အတွက် ပေါ်တာထမ်းပေးရခြင်း၊ ကောက်ပဲသီးနှံများစိုက်ပျိုးပေးရခြင်း နှင့် မြေမြှုပ်မိုင်းများ ရှင်းလင်းပေးရခြင်း အစရှိသည့် အတင်းအကြပ်လုပ်အားပေးခိုင်းစေမှု ပုံစံအမျိုးမျိုးတို့အား ခံခဲ့ရကြောင်းလည်း တင်ပြခဲ့ကြသည်။ ကိုယ်ထိလက်ရောက်တိုက်ခိုက်ခံရမှုများသည် အဖြစ်နည်းသော်လည်း အိမ်ထောင်စု ၁.၃% ခန့်သည် ပြန်ပေးဆွဲခံရခြင်း၊ နှိပ်စက်ရိုက်နှက်ခံရခြင်း သို့ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အစော်ကားခံခဲ့ရကြောင်း တင်ပြခဲ့ကြသည်။

စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည့်နေရာတစ်ခုဖြစ်သည့် တနင်္သာရီတိုင်း ထားဂယ်မြို့သည် ဗမာအစိုးရမှ အပြည့်အဂထိန်းချုပ်ထားပြီး ထားဂယ်ဆိပ်ကမ်း နှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုစီမံကိန်းဆိုက်များ တည်ရှိရာနေရာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ယင်းနေရာတွင် သိသာထင်ရှားသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများ အဖြစ်အများဆုံးနေရာလည်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သုသေတနပြုချက်အရ ထားဂယ်မြို့တွင် နေထိုင်သူများသည် အခြား ကျွန်ုပ်တို့ စာရင်းကောက်ယူထားသည့် နေရာများတွင် နေထိုင်သူများထက် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများကို ပိုမို၍ ကြုံတွေ့နေရကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ အထူးသဖြင့် အိမ်ထောင်စုဂင်များ ပေါ်တာအဖြစ် အတင်းအကြပ်ခိုင်းစေခံရမှု ဖြစ်နိုင်ခြေများသည် အခြားနေရာများတွင် နေထိုင်ကြသည့် အိမ်ထောင်စုများထက် ၄.၄ ဆ ပို၍ များကြောင်းသိရသည်။ ထားဂယ်မြို့တွင်နေထိုင်ကြသော မိသားစုများသည် အခြားနေရာများတွင်

နေထိုင်ကြသည့် မိသားစုများထက် လမ်း နှင့် တံတားများ တည်ဆောက်ခိုင်းခြင်း အစရှိသည့် ဖြစ်နိုင်ခြေပုံစံတူ အတင်းအကြပ်လုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုများမှာ ၇.၉ ဆ၊ မိမိတို့ပိုင် မြေနေရာများသို့ သွားလာရန် ပိတ်ပင်ခံရမှုတို့သည် ၆.၂ ဆ နှင့် သွားရေးလာရေးကန့်သတ်မှုများသည် ၇.၄ ဆ ဖြစ်နိုင်ခြေ ပိုမို၍ မြင့်မားကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ဤသုသေတနပြုလုပ်ချက်အရ တိုးတက်ရေးစီမံကိန်းရှိသည့် နေရာဒေသသည် အထူးသဖြင့် မြေယာဖယ်ရှားခိုင်းခြင်း အစရှိသည့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများ ဖြစ်ပွားခြင်းနှင့် အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်မှုရှိကြောင်း ညွှန်ပြနေသည်။

PHR ၏ သုသေတနသည် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ၁၇.၄ % ခန့်ရှိသော အိမ်ထောင်မိသားစုတို့သည် စားနပ်ရိက္ခာပမာဏအားတိုင်းတာသည့် FANTA - ၂ အိမ်ထောင်မိသားစုများဆာလောင်ငတ်မွတ်မှု အတိုင်းအတာအရ အတန်အသင့် သို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆာလောင်ငတ်မွတ်မှုတို့ကို ခံစားနေရကြောင်းကိုလည်း ညွှန်ပြနေသည်။ လက်မောင်းအပေါ်ပိုင်းတွင် တိုင်းတာချက်များအရ အသက် ၅ နှစ်အောက် ကလေးငယ် ၃.၇% ခန့်သည် အတန်အသင့် သို့ အပြင်းအထန် အာဟာရချို့တဲ့နေကြောင်း နှင့် ၉.၈% ခန့်မှာ မပြင်းထန်သော်လည်း အာဟာရချို့တဲ့နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ PHR အနေဖြင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ဆန်စပါးရိတ်သိမ်းသည့် ကာလအတောအတွင်း လေ့လာစစ်တမ်းကောက်ယူမှုတစ်ခုပြုလုပ်ခဲ့ရာ ရလဒ်မှာ ၄င်းနှစ်အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအမှတ်အထိ အာဟာရချို့တဲ့မှုဂရက်ရိုက်ခတ်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။

အကြံပြုချက်များ

ဗမာအစိုးရထံသို့ -

လက်ရှိအချိန်တွင် ဗမာအစိုးရသည် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး ကေအဲန်ယူ (KNU) နှင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှု ညှိနှိုင်းချက်များ ပြုလုပ်နေသည်။ ၄င်းဒေသအတွင်း လွန်ခဲ့သည့်အချိန်က ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုများမှာ အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာပျက်စီးခဲ့ပြီး အခြေခံကျသည့် နိုင်ငံရေးအရပါဝင်မှုမရှိခြင်း သို့ သင့်လျော်သော တာဝန်ခံမှုလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများမရှိခြင်း စသည့်အချက်အလက်တို့မပါဝင်သော သဘောတူညီမှုများ သည် အနာဂတ်တွင် အလွယ်တကူ ပျက်စီးသွားနိုင်သည်။ စီးပွားရေးအရတိုးတက်နေသည့်နေရာများ နှင့် တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားခြင်းမရှိသော်လည်း စစ်ဘက်မှအခြေချ အာရုံစိုက်နေသည့်နေရာများရှိ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများသည် ဆက်လက်တည်ရှိသွားမည် ဖြစ်သည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီမှုတစ်ခုသည် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတို့အား အဆုံးသတ်ပေး နိုင်မည်မဟုတ်သကဲ့သို့ မှတ်တမ်းများဆက်လက်၍ တင်ရှိထားခြင်းသာမက လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ကျူးလွန်သူတို့အား စတင်၍တာဝန်ယူတရားစွဲဆိုခြင်း အစရှိသည်တို့သည် ပြန်လည်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရာ၌ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သောအချက်များပင် ဖြစ်သည်။ ဖောက်ထွင်း၍မြင်နိုင်သော အပြုအမူလုပ်ရပ်များကို သိနိုင်သော ပြင်းထန်သည့်တာဝန်ယူရားစွဲဆိုမှု နည်းလမ်းများ နှင့် လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှ အားပေးထောက်ခံခြင်းများသည် ယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကြီးစိုးနေသည့် အရေးယူဒဏ်ခတ်ခြင်းမခံရသေးသည့် လုပ်ရိုးအစဉ်အလာတို့ကို တစ်စစီ ဖဲ့ထုတ်သွားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ တရားစီရင်ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ နှင့် ဥပဒေစည်းမျဉ်းများ ရေးဆွဲခြင်းများသည် ကရင်ပြည်နယ် နှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခြားသော နယ်မြေဒေသများအား ပဋိပက္ခထဲမှ ငြိမ်းချမ်းသည့် အနာဂတ်ဆီသို့ ဦးတည်နိုင်ရန် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည့် နက်ရှိုင်းသော အဖွဲ့အစည်းဌာနဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများပင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအနေဖြင့် -

- အပြတ်အသတ် ရန်လိုမှုတို့အား အဆုံးသတ်ခြင်းအပါအဝင် နိုင်ငံရေးအရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းများ နှင့် ပြန်လည်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပေါင်းစည်းရေးတို့ပါဝင်သည့် ကရင်အမျိုးသားအဖွဲ့အစည်းနှင့် ချုပ်ဆိုထားသော မည်သည့်အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုကိုမဆို သေချာစွာစောင့်ထိန်းရေး။
- အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုတို့တွင်ပါဝင်သည့် အချက်အလက်တို့အား စောင့်ထိန်းရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းတို့အား စောင့်ကြည့်ထိန်းသိမ်းထားရန် ခိုင်မာတောင့်တင်းသည့် တာဝန်ယူအာမခံသည့် လုပ်စဉ်နည်းလမ်းများအား ရေးဆွဲဖန်တီးရေး။
- လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှု စွပ်စွဲချက်များအား အသေးစိတ် စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီမှုပြုလုပ်ထားသည်ဖြစ်စေ မလုပ်ထားသည်ဖြစ်စေ တာဝန်ရှိသည့် ချိုးဖောက်ကျူးလွန်သူတို့အား စောင့်ကြည့်ထိန်းသိမ်းရန် ကျယ်ပြန့်သည့် အာမခံတာဝန်ယူမှု နည်းလမ်းယန္တရားများ တည်ထောင်ရေး။
- နိုင်ငံ့လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မရှင်အဖွဲ့အား ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်းဖြင့် တရားစွဲဆိုထားသည့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုတို့အား ဘက်မလိုက်ဘဲ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်နိုင်ရေး။
- လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ကျူးလွန်သော အစိုးရ နှင့် စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ အရာရှိတို့အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံအတွင်းမှ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့အား ဖယ်ရှားပစ်ရေး။

- ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများအား မှတ်တမ်းတင်ရန် နှင့် လိုအပ်သော အကူအညီဂန်ဆောင်မှုတို့အား ထောက်ပံ့ပေးပို့ပြုလုပ်ရန် နိုင်ငံတကာ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ နှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတို့အား အခွင့်ပေးရေး။
- ကမ္ဘာ့ကုလသမ္မဂရုံးလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာမဟာမင်းကြီးအား မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရုံးခွဲတစ်ခု ဖွင့်လှစ်တည်ထောင်ရန် ဖိတ်ကြားရေး စသည့်အချက်လက်တို့အား ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် သွားသင့်ကြောင်း အကြံပြုတိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

ကရင်အမျိုးသားအဖွဲ့အစည်းထံသို့ -

- အပြတ်အသတ် ရန်လိုမှုတို့အား အဆုံးသတ်ခြင်းအပါအဝင် နိုင်ငံရေးအရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းများ နှင့် ပြန်လည်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပေါင်းစည်းရေးတို့ပါဝင်သည့် ဗမာအစိုးရနှင့် ချုပ်ဆိုထားသော မည်သည့်အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုကိုမဆို သေချာစွာစောင့်ထိန်းရေး။
- အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုတို့တွင်ပါဝင်သည့် အချက်အလက်တို့အား စောင့်ထိန်းရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းတို့အား စောင့်ကြည့်ထိန်းသိမ်းထားရန် ခိုင်မာတောင့်တင်းသည့် တာဝန်ယူအာမခံသည့် လုပ်စဉ်နည်းလမ်းများအား ရေးဆွဲဖန်တီးရေး။
- တစ်သားတည်းဖြစ်သော အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ညှိနှိုင်းသဘောတူညီမှုဖြစ်သည့် အရပ်သားပြည်သူတို့၏ လူ့အခွင့်အရေးတို့အား သေချာစွာစနစ်တကျစောင့်ထိန်းရေး စသည့်အချက်တို့အား ဆောင်ရွက်ထိန်းသိမ်းသွားသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာမှ အလှူရှင်အသိုင်းအဝိုင်းထံသို့ -

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မကြာသေးမီအချိန်က ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် နိုင်ငံအတွင်း အရပ်သားပြည်သူတို့အားအကျိုးပြုနေသော လူမှုအဖွဲ့အစည်းတို့အား နိုင်ငံတကာမှ အလှူရှင်တို့က ငွေကြေးအရ ထောက်ပံ့ကူညီပေးနိုင်ရန် နည်းလမ်းအခွင့်အရေးများကို ဖန်တီးပေးခဲ့သည်။ ငွေအင်အားအရင်းအနှီးကန့်သတ်ချက်များကြောင့် အချို့သော အလှူရှင်တို့သည် နယ်စပ်ဒေသများရှိ အဖွဲ့အစည်းများအား ထောက်ပံ့ကြေးအနည်းငယ်သာထားရှိခဲ့ပြီး နယ်စပ်မှ နိုင်ငံအတွင်းပိုင်းသို့ ၎င်းတို့၏ အာရုံများကို ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ကြသည်။ ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်တစ်လျှောက်ရှိ အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ကြသော Mae Tao မယ်တော်ဆေးခန်း၊ ကျောပိုးအိတ်လွယ် ကျန်းမာရေးလုပ်သားများအဖွဲ့ နှင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ပြည်သူများသာမက ကျန်းမာရေးကုသမှုများမရရှိခြင်း သို့ နည်းပါးသော ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းသို့ဖြတ်ကျော် ဝင်ရောက်လာသူတို့အား မရှိမဖြစ် ကျန်းမာရေးဂန်ဆောင်မှုများထောက်ပံ့ပေးနေသော ကရင်ကျန်းမားရေးနှင့် လူမှုသက်သာချောင်ချိရေးဌာန စသည့် အဖွဲ့အစည်းတို့ဖြစ်သည်။ ဒေသဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးပညာရှင်များ၏ မရှိမဖြစ် လုပ်ဆောင်မှုတို့အား နိုင်ငံတကာအလှူရှင်များမှ ဆက်လက်၍ ကူညီထောက်ပံ့ပေးသွားသင့်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နိုင်ငံတကာမှ ဖွဲ့စည်းလုပ်ဆောင်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများ များပြားလာခြင်းသည် အချို့လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ကိုသာ အကျိုးပြုနိုင်သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံနေရာအသီးသီးတွင် ယခင်ကတည်းကပင် လှုပ်ရှားမှုများကို ပြုလုပ်လျက်နေကြသည့် အရပ်သားပြည်သူတို့အားအကျိုးပြုနေသော လူ့မှုအဖွဲ့အစည်းတို့၏ အရေးပါပုံတို့ကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုသင့်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကရင်ပြည်နယ်တွင် လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများသည် လုပ်ဆောင်ခွင့် နှင့် ရန်ပုံငွေအခက်အခဲများ ရှိသည့်ကြားက ကျန်းမာရေးဂန်ဆောင်မှုများအား ကူညီထောက်ပံ့ပေးနေကြသည်။ နောက်ထပ် ရောက်ရှိလာကြမည့် နိုင်ငံတကာမှ အဖွဲ့အစည်းများသည် ၎င်းဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများ၏ နေရာတွင် အစားထိုးဝင်ရောက်ကူညီခြင်းထက် ၎င်းအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွား သင့်သည်။ နိုင်ငံတကာအလှူရှင်အသိုင်းအဝိုင်းများအနေဖြင့် -

- လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ အထူးသဖြင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု မရရှိကြသူများ သို့ အနည်းငယ်သာရရှိကြသူများအား တိုက်ရိုက်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးနေကြသည့် လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများအား ဆက်လက်၍ ငွေကြေးအရကူညီထောက်ပံ့ပေးသင့်ကြောင်း။
- ကရင်ပြည်နယ်တွင် လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ၊ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သို့ ကျန်းမာရေးအလေးပေးပရိုဂရမ် အစီအစဉ်တို့အား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာမှစီးပွားရေးအသိုင်းအဝိုင်းထံသို့ -

တိုးတက်ရေးစီမံကိန်းနှင့်အနီးတစ်ပိုက်ရှိ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများသည် အခြားနေရာများထက် ၈ ဆ ပိုမို၍ မြင့်မားကြောင်း နှင့် ယင်းတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းတို့သည် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများနှင့် အခိုင်အမာဆက်နွယ်လျက်ရှိကြောင်း PHR ၏ လေ့လာစစ်တမ်းကောက်ယူချက်များအရ တွေ့ရှိရသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ်ခြင်းအား ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားရာမှ ဖယ်ရှားခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့် လာမည့်နှစ်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အရေအတွက်များပြားသည့်တိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများ တိုးပွားလာနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း သို့ စီးပွားရေးဆိုင်ရာအသိုင်းအဝိုင်းတို့ ကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာခြေလှမ်းမစတင်ပါက

စီမံကိန်းများပို၍တိုးများလာလေ အရေအတွက် များပြားသော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများပို၍ များလာလေ ဖြစ်လိမ့်မည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လည်ပတ်နေကြသည့် ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့်လည်း ၄င်းတို့၏ အဖွဲ့ဝင်များ နှင့် လုပ်ဖော်ဆောင်ဖက်တို့သည် ၄င်းတို့လုပ်ဆောင်နေသည့် လုပ်ရှားမှုများသည့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများကို ထောက်ပံ့ပေးနေသလို မဖြစ်စေရန် သို့ ပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးသွားစေရန် ကူညီပေးနေသလို မဖြစ်စေရန် သေချာစွာ ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ နိုင်ငံတကာစီးပွားရေးဆိုင်ရာ အသိုင်းအဝိုင်း အနေဖြင့် -

- လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာများ၊ အထူးသဖြင့် မြေယာအခွင့်အရေးများ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားဆိုင်ရာ စီမံကိန်းမြုပ်နှံမှုတို့အား ဘက်မလိုက်ဘဲ ထိရောက်သော ချင့်ချိန်မှုများကို အသေးစိတ်ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း။ ၄င်းချင့်ချိန်မှုများ၏ ရလဒ်တို့အား လူအများသိရှိစေရန် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း။
- ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မစတင်မီ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု လူမှုအဖွဲ့ဝင်များအပါအဝင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ကြောင်း။
- ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများအား ထောက်ပံ့ပေးနေခြင်း မဖြစ်စေရန် အဖွဲ့အတွင်း လမ်းညွှန်မှု guideline များချမှတ်ပေပြီး စောင့်ထိန်းသင့်ကြောင်း။
- ကုလသမ္မဂ UN မှ ချမှတ်ထားသည့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ နှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်လမ်းညွှန်ချက်များအား လိုက်နာပါ့မည်ဟု အာမခံသင့်ကြောင်း။ [1]
- သတ္တုတွင်းတူးဖော်သည့် စက်မှုလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် သဘာဝသယံဇာတနှင့် သတ္တုတွင်းတူးဖော်မှုဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်စံနှုန်း EITI နှင့်အညီ လိုက်နာရန် အာမခံသင့်ကြောင်း။ [2]
- ဆန္ဒအလျောက်ဖြစ်သည့် လုံခြုံရေး နှင့် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်ဝတ်တရားတို့အား လိုက်နာပါမည်ဟု အာမခံသင့်ကြောင်း စသည့်အချက်အလက်တို့အား ဆောင်ရွက် သွားသင့်သည်။ [3]

အမေရိကန်နိုင်ငံထံသို့ -

စက်မှုလုပ်ငန်းများအား သီးခြားပစ်မှတ်ထားရှိသည့် အစိုးရအပေါ် အသေးစိတ် အရေးယူပိတ်ဆို့မှုများအပါအဝင် အိုဘားမား၏စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ခိုင်မာသည့် မူဝါဒပေါ်လစီဖြင့် ရပ်တည်လာသည်မှာ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာလွန်ပြီးသည့်နောက် ၄င်း၏ အရေးယူပိတ်ဆို့မှုများကို စတင်လျော့ပေါ့ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇွန်လိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့မှ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု နှင့် ငွေကြေးအရ ထောက်ပံ့ခြင်းများကို တားမြစ်ထားသည်ကို လျော့ပါးပေးကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဝင်ရောက်နိုင်စေရန် ကဏ္ဍသစ်တစ်ရပ်ဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ ဤအစီရင်ခံချက်အတွင်း တင်ပြချက်များထဲတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံအနေဖြင့် ၄င်း၏ ကုမ္ပဏီများသည် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများထဲတွင် ပါဝင်မှု သို့ ယင်းကဲ့သို့ချိုးဖောက်မှုများထဲမှ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု စသည့်အချက်တို့အား တားမြစ်သည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအား ထုတ်ပြန်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မရှိသေးပေ။ ပါလီမံတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား ရွေးကောက်ခြင်း နှင့် ရုပ်သံနှင့်စာနယ်ဇင်းမီဒီယာ ကန့်သတ်ချက်များအား လျော့ပေါ့ခြင်း စသည့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နိုင်ငံရေးအရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အချက်တို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ မူဝါဒပေါ်လစီများ ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကရင်ပြည်နယ်တွင် ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများအပေါ် အမေရိကန်နိုင်ငံအနေဖြင့် ယင်းဒေသအတွင်း လွတ်လပ်စွာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရရှိနိုင်ရေး နှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ကျူးလွန်သူများအား တာဝန်ရှိသည့်အလျောက် အရေးယူရေး အစရှိသည့် တိုးတက်မှုများ၏ အဓိကကျသော အချက်တို့အား ဆက်လက်၍ ဖိအားပေးသင့်သည်။ အမေရိကန်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၏ အကျိုးဆက်သည် ပြည်သူလူထုအား အကျိုးရှိစေပြီး ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တို့အား ထိခိုက်စေနိုင်သော အကျိုးဆက်လည်းရှိနေသည်ဟူသည့် အချက်မှာ အထူး စိုးရိမ်ရမည့် အချက်ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ လေ့လာစစ်တမ်းကောက်ယူချက်အရ တိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများအနီးတစ်ဝိုက်တွင် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှု ဖြစ်ပွားပျံ့နှံ့မှုနှုန်းပိုမို၍ မြင့်မားကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ရရှိခဲ့သည်။ ၄င်းအချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အခြားသောနေရာများရှိ တိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများ

---

[1] ကမတၥ့ကုလသမၼဂအထူးကိုယ္စားလွယ၊ အထေျြထေအြတင္ျပေရးမ.း၏ ကုလသမၼဂအစီရင္ခံ္စာတြင္၊ လူ႕အခြင့္အေရးဆိုင္ရာႏွင့္ ႏိုင္ငံရပ္ျခား ဖံျဖိဳးတိုးတက္ေရး ႏွင့္ လူ႕အခြင့္အေရးဆိုင္ရာေကာင္စီ၏ စီးပြားေရးႏွင့္ လူ႕အခြင့္အေရးဆိုင္ရာလမ္းညႊန္ခ်က္မ်ား၊ ပတ္ရားမ်ားႏွင့္ပါင္သော ထုတ္ျပန္ခ်က္ - ကမတၥ့ကုလသမၼဂကိုင္ငံမ်ား “ကာကြယ္ေရး၊ ေလးစားလိုက္နာေရး ႏွင့္ ကုစားျခင္း” ဆိုင္ရာ ကန္႔သတ္ခ်က္။ ကမတၥ့ကုလသမၼဂ Doc A/HRC/17/31 (၂၁ မတ္လ ၂၀၁၁)၊ http://www.ohchr.org/documents/issues/business/A.HRC.17.31.pdf

[2] သဘာဝသယံဇာတႏွင့္သတၱဳတြင္းတူးေဖာ္မႈဆိုင္ရာလမ္းညႊန္ခ်က္။ EITI ဆိုတာဘာလဲ? http://eiti.org/eiti

[3] လုံၿခံဳေရးႏွင့္လူ႕အခြင့္အေရးဆိုင္ရာဆႏၵအေလ်ာက္လမ္းညႊန္ခ်က္၊ http://www.voluntaryprinciples.org/files/voluntary_principles_english.pdf

အနီးတစ်ဝိုက်တွင်လည်း ယင်းကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုသည်မှာ အတင်းအကြပ်လုပ်အားပေးခိုင်းခြင်း၊ နေရပ်ပြောင်းရွှေ့ခိုင်းခြင်း နှင့် အခြားသော ချိုးဖောက် ကျူးလွန်မှုများနှင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်တူခြင်း မရှိပေ။ အမေရိကန်နိုင်ငံအနေဖြင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း နောက်ထပ် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများ ဆက်လက်မဖြစ်ပွားစေရန် အောက်ပါ ကြိုတင်ကာကွယ်ချက်များအား လက်ခံသင့်သည်။

- မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒပေါ်လစီတို့ကို ပြန်လည်စိစစ်ပြင်ဆင်ပြီး အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများ နှင့် အနီးကပ်ဆက်နွယ်နေသော ကဏ္ဍများဖြစ်သည့် ရေနံ နှင့် ဓါတ်ငွေ့ စသည့် ကဏ္ဍများမှ ထွက်ခွာရန် နှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားလျက်ရှိသောနေရာများမှ ထွက်ခွာရန် စသည့် တင်းကြပ်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းတို့ကို ပြန်လည်ပြဋ္ဌာန်းသင့်ကြောင်း။
- အကယ်၍ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများသည် ယင်းကဲ့သို့ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများ သို့ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဖောက်ဖျက်ပါက ၎င်းကုမ္ပဏီတို့အား ထိရောက်စွာအရေးယူမည့် တင်းကြပ်သော အာမခံတာဝန်ယူမှုများကို ထားရှိသင့်ကြောင်း။
- အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်သည့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး နှင့် စီးပွားရေးအတူတကွလက်တွဲလုပ်ဆောင်နေပါက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူ့အခွင့်အရေး ဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများကို တက်ကြွစွာ စောင့်ကြည့်နေမည်ဖြစ်သော စည်းမျဉ်း နှင့် အထူးသတ်မှတ်ထားသည့်နိုင်ငံသားဆိုင်ရာစာရင်းအား ပုံမှန် ခေတ်နှင့်အညီ မွမ်းမံခြင်း နှင့် ၎င်းစာရင်းထဲတွင်ပါဝင်သည့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးနှင့် အလုပ်အတူတကွလုပ်ဆောင်နေခြင်းအား တွေ့ရှိပါက ကုမ္ပဏီများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်လိုင်စင်တို့ကို ပြန်လည် ရုတ်သိမ်းခြင်း စသည့် တင်းကြပ်သော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ပြဋ္ဌာန်းထားသင့်ကြောင်း။[4]
- မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းက တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုအဖွဲ့ကများအပါအဝင် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း အဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် တုံ့ပြန်ချက်တို့ကို လက်ခံစုဆောင်းသင့်ကြောင်း။
- မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နှင့် နယ်စပ်များရှိ လူမှုအကျိုးပြု အဖွဲ့အစည်းများအားထောက်ပံ့ပေးခြင်း နှင့် တရားစွဲဆိုထားသည့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုများအား နိုင်ငံတကာအနေဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း၊ နိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအား ခိုင်မာစေခြင်း နှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအပါအဝင် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားသည့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ထောက်ပံ့စီစဉ်ပေးသင့်ကြောင်း။
- မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အမေရိကန်နိုင်ငံအနေဖြင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အခြေအနေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတို့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများအား ညီလာခံတွင် ကျင်းပနားထောင်ပြီး လိုအပ်ပါက ဥပဒေပြုရေးဆွဲသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

အရှေ့တောင်အာရှအာဆီယံနိုင်ငံများထံသို့ -

အရှေ့တောင်အာရှ အာဆီယံ (ASEAN) အဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံအတွင်း အခြေအနေများကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမပြုဟူသည့် ပေါ်လစီအား ကိုးကား၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းက လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများအား အရေးကြီးသည့်ချဉ်းကပ်မှုအနေဖြင့် ချဉ်းကပ် လုပ်ဆောင်မှု မရှိသေးချေ။ သို့သော်လည်း အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအား လူ့အခွင့်အရေးတို့ကို လေးစားရန် နှင့် ဥပဒေစည်းမျဉ်းများကို လိုက်နာရန် ပါဝင်သည်။ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အာဆီယံနိုင်ငံအစိုးရချင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့မှ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်တရားများအား ထုတ်ပြန်ကြေငြာရန် မူကြမ်းရေးဆွဲနေပြီး ဖြစ်သော်လည်း ယင်းကဲ့သို့ရေးဆွဲရာတွင် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအကျိုးပြုအဖွဲ့အစည်းတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသေးသည်သာမက ဤအစီရင်ခံချက်အတွင်းပါရှိသည့်အတိုင်းပင် ဤမှတ်တမ်းအားလည်း အများပြည်သူသိရှိစေရန် ထုတ်ပြန်ခြင်းမရှိသေးချေ။ အာဆီယံ အနေဖြင့် -

- လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကာကွယ်ခြင်း အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတကာမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပိုမိုများပြားလာသည့် နေရာများတွင် နယ်မြေဆိုင်ရာ ဦးစားပေးဖြစ်လာစေရန် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ချိန်းဆိုစေ့စပ်ထားသည့် ပကတိအနေအထားအတိုင်း ပြောင်းလဲရေး။
- မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအနေဖြင့် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းအရ လိုက်နာရမည့်တာဝန်ဝတ္တရား များအား လိုက်နာစောင့်ထိန်းရန် တိုက်တွန်းရေး။

---

[4] အမေရိကန်နိုင်ငံဘဏ္ဍာရေးဌာန အထူးသတ်မှတ်ထားသည့်နိုင်ငံများစာရင်း (SDN) ၂၄ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၂ ခုနှစ်။

http://www.treasury.gov/recource-center/sanctions/SDN-List/Pages/default.aspx

- မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အခြေအနေများ အထူးသဖြင့် လူ့မှုအသိုင်းအဝိုင်းများ နှင့် စီးပွားရေးအရဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသည့် နေရာများကို ဂရုတစိုက် လေ့လာ စောင့်ကြပ်ရေး။
- နိုင်ငံတကာမှ အသိအမှတ်ပြုထားသည့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကာကွယ်စောင့်ထိန်းခြင်း တရားဂင် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ တရားမျှတသော ဥပဒေများကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရန် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအား အားပေးတိုက်တွန်းရေး။
- ထုတ်ပြန်ရန် မျှော်မှန်းထားသည့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကြေငြာချက်အား အများပြည်သူသိစေရန် ထုတ်ပြန်ကြေငြာခြင်း နှင့် လူမှုအကျိုးပြုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ထုတ်ပြန်ကြေငြာချက်တို့သည် နယ်မြေဆိုင်ရာ ဦးစားပေးအချက်များ နှင့် နိုင်ငံတကာစံနှုန်းနှင့် တိကျကိုက်ညီမှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရေး။
- မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူမှုအကျိုးပြုအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် အခြားနေရာဒေသများရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအား မြှင့်တင်အားပေးရေး စသည့် အချက်အလက်တို့အား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာအလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့အစည်း (ILO) ထံသို့ -

ILO သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လှုပ်ရှားနေပြီး အတင်းအကြပ်လုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုများအပါအဂင် အလုပ်သမား အခွင့်အရေးချိုးဖောက်သည့် အစီရင်ခံစာများအား စုစည်းနေသည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ ဤ အသေးစိတ် အစီရင်ခံချက်အရ လေ့လာစစ်တမ်းကောက်ယူချက်များ အတွင်း ကရင်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှ အိမ်ထောင်မိသားစု ၉၀% ခန့်သည် ILO အဖွဲ့အစည်းအကြောင်း နှင့် ၎င်းလုပ်ဆောင်နေသည့်အကြောင်းအရာတို့အား သိရှိခြင်း မရှိချေ။ အိမ်ထောင်ဦးစီး ၁၈၆ ဦးအနက် တစ်ဦးသာလျှင် ILO အဖွဲ့အစည်းအား အတင်းအကြပ်လုပ်အားပေးခိုင်းစေမှု အစီရင်ခံစားတင်ပို့သည့် အတွေ့အကြုံရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ ကရင်ပြည်နယ် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း အတင်းအကြပ်လုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုအစီရင်ခံစာတင်နိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရက မကြာသေးမီအချိန်က ILO အဖွဲ့အစည်းအား ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဒေသများသို့ ဂင်ထွက်လှုပ်ရှားနိုင်ရန် အခွင့်ပေးခဲ့သည်။ ILO အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် -

- ၎င်း၏ လှုပ်ရှားမှုများကို အကျယ်ချဲ့ထွင်ပြီး ရန်ကုန်မြို့ထက်ကျော်လွန်၍ ကရင်ပြည်နယ်၏ ကျေးလက်ကျသည့်နေရာများအပါအဂင် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု အသိုင်းအဝိုင်းများထံသို့ ပါမကျန်ရောက်ရှိစေနိုင်ရန် နှင့် အတင်းအကြပ်လုပ်အားပေးအခိုင်းစေခံရသူများအနေဖြင့် အစီရင်ခံတင်ပြနိုင်စေရန် သေချာစွာဆောင်ရွက်ရေး။
- အလုပ်သမားအခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှု အစီရင်ခံတင်ပြသူများအနေဖြင့် ပြန်လည်၍ ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်နိုင်သည့် လုပ်ရပ်များမှ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန် ၎င်းတို့အား ကာကွယ်ရေး စသည့် အချက်တို့အား ဆောင်ရွက်သွားရန် အကြံပြုအပ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ကုလသမ္မဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာမဟာမင်းကြီးထံသို့ -

ကမ္ဘာ့ကုလသမ္မဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာမဟာမင်းကြီးရုံးသည် မြန်မာပြည်မှ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင် လာသည့် ကရင်ဒုက္ခသည် ၁၀၀၀၀၀ ကျော်အား ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင် ယာယီနေထိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။ မကြာသေးမီက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နိုင်ငံရေးအရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် အချို့သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများသည် ၎င်းစခန်းများမှ ကရင်ဒုက္ခသည်များအား နေရပ်သို့ပြန်လည် ပို့ဆောင်ရန် စဉ်းစားနေကြသည်။ ထိုသို့ပြန်ပို့ရန် အချို့သော အစိုးရများမှလည်း ထောက်ခံနေကြသည့်အတွက် ဒုက္ခသည်များအား မြန်မာပြည်သို့ပြန်လည်ပို့ဆောင်ရန် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများအပေါ်တွင် ဖိအားများတိုးလာ ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း နေရပ်သို့ပြန်လည်ပို့ဆောင်ခြင်းသည် ဒုက္ခသည်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ နေရပ်နိုင်ငံတွင် ဖိနှိပ်ညှင်းပန်းခြင်း သို့ အကြမ်းဖက်ခြင်း စသည်တို့ကို ကြုံတွေ့ခြင်း မရှိတော့မှသာ စီစဉ်လုပ်ဆောင်သင့်သော အရာဖြစ်သည်။ UNHR အနေဖြင့် -

- ဒုက္ခသည်များ မြန်မာနိုင်ငံသို့ပြန်လိုချင်းမရှိပါက ၎င်းတို့အား ဖိအားမပေးရန် နှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြန်ခဲ့ပါကလည်း ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခြင်း သို့ အကြမ်းဖက်ခြင်း စသည်တို့ကို လုံး၀ မကြုံတွေ့နိုင်တော့သည့် အချိန်ရောက်သည်အထိ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများကို ဆက်လက်ထောက်ပံ့ပေးသွားပါရန် အလေးအနက်အကြံပြုတိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

2 Arrow Street | Suite 301
Cambridge, MA 02138 USA
+1 617 301 4200

1156 15th Street, NW | Suite 1001
Washington, DC 20005 USA
+1 202 728 5335

©2011, Physicians for Human Rights. All rights reserved.